

۱۷ بهمن ۱۳۵۷؛ حمایت مردم از نخست‌وزیری بازرگان

سه‌شنبه ۱۷ بهمن ۱۳۵۷؛ تصویب لوایح انحلال ساواک و محاکمه وزرای سابق در مجلس و تظاهرات گسترده مردم در حمایت از نخست‌وزیری مهندس بازرگان، مهم‌ترین اخبار امروز بودند.

سه‌شنبه ۱۷ بهمن ۱۳۵۷؛ تصویب لوایح انحلال ساواک و محاکمه وزرای سابق در مجلس و تظاهرات گسترده مردم در حمایت از نخست‌وزیری مهندس بازرگان، مهم‌ترین اخبار امروز بودند.

به گزارش ایسنا، امروز در تهران مردم در نقاط مختلف شهر با توجه به فرمان تشکیل دولت موقت از سوی امام برای اعلام همبستگی، رو به سوی محل اقامت ایشان آوردند. تظاهرکنندگان شعارهایی مثل "بازرگان بازرگان حکومت مبارک"، "مهندس بازرگان نخست وزیر ایران"، "بازرگان بازرگان مجری حکم قرآن"، "سلام بر بازرگان درود بر خمینی رهبر آزادگان"، "نخست وزیر بازرگان منتخب امام است" سر دادند. در تبریز هم تظاهرات مشابهی با حضور نزدیک به ۳۰۰ هزار نفر از مردم صورت گرفت.

تظاهرات مردم در شهرهای مختلف هم در حمایت از بازرگان و دولت موقت او برگزار شد. این تظاهرات در شهرهای نور، بابل، هشتگرد، عباس‌آباد شهسوار، تربت حیدریه، کرج، ساری، کاشمر، صفاد، بهبهان، همدان، خوانسار، هرسین، نیشابور، زرین‌شهر، نجف‌آباد، قزوین، استهبان، جهرم، شاهرود، سبزوار، گلپایگان، پیشوای ورامین، کلاله، اصفهان، زاهدان، بهار همدان، خرمدره، چالوس، کرمانشاه و گرگان با حضور صدها هزار نفری مردم برگزار و شعارهایی در حمایت از مهندس بازرگان و مخالفت با بختیار و شاه سر داده شد.

امام خمینی هم در اطلاعیه‌ای از احساسات مردم به مناسبت بازگشت شان تشکر کردند. در این اطلاعیه آمده است: اینجانب از کلیه کسانی که پس از بازگشت من به ایران به وسیله تلگراف، نامه و مطبوعات تبریک گفته یا شکرگزاری و اظهار محبت، وفاداری، قدردانی و همبستگی کرده‌اند، تشکر می‌کنم و پیروزی همه را در غلبه بر دشمنان اسلام و مسلمین و برقرار ساختن جمهوری اسلامی از خداوند متعال خواستارم.

همچنین جامعه روحانیت مبارز تهران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که برای تأیید مهندس بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت که به پیشنهاد شورای انقلاب اسلامی و انتخاب امام خمینی انجام گرفته، روز پنج‌شنبه یک راهپیمایی عمومی در تهران و شهرستان‌ها انجام می‌گیرد و کلیه کسانی که نخست‌وزیری بازرگان را تأیید می‌کنند در این راهپیمایی شرکت خواهند کرد. جبهه ملی ایران هم از تمام ارگان‌های مملکت خواست که از تصمیم امام خمینی مبنی بر ایجاد یک دولت موقت پشتیبانی کنند.

دیشب محمدتقی فلسفی واعظ مشهور با امام خمینی ملاقات کرد و به دستور امام در حضور ده‌ها هزار نفر که در محل اقامت ایشان و خیابان‌های اطراف اجتماع کرده بودند، سخنرانی کرد. همچنین آیت‌الله العظمی شهاب‌الدین مرعشی نجفی مرجع تقلید از قم در تلگرافی انتصاب مهدی بازرگان را از سوی امام به نخست‌وزیری دولت موقت تبریک گفت. کریم سنجابی رهبر جبهه ملی ایران هم در گفت‌وگویی عنوان کرد که مردم همه باید دولت منتخب امام را قبول داشته باشند.

صبح امروز علمای اهواز به دیدار امام خمینی رفتند و شهیدی به عنوان سخنگوی آنها همبستگی خود را با نهضت و پیروی از امام و نقش علمای خوزستان در قضیه نفت یادآور شد. امام هم پس از تشکر و دعا در پاسخ آنها گفتند: این اولین قدم است. تا به حال حکومت خرابکارها بوده و ضمن آن خسارتی به مملکت وارد شده است که در جبران آن به تلاش زیادی نیازمندیم و علما هر کجا هستند لازم است مردم را ارشاد و در ساختن یک ایران که خراب شده همکاری کنند.

ظهر امروز هم سه‌هزار طلبه از قم با اتوبوس به تهران آمده و به محل اقامت امام خمینی رفتند. همچنین آیت‌الله حاج سیدهاشم موسوی و آیت‌الله عابدی از روحانیون زنجان با امام ملاقات کردند و رهبر انقلاب از آنها درباره وضعیت زنجان سوالاتی پرسیدند.

امروز جامعه اسلامی دانشگاهیان و فرهنگیان در بیانیه‌هایی به حمایت از نخست‌وزیری بازرگان پرداختند. دومین روز

تحصن خانواده های همافران، افسران و درجه داران نیروی هوایی هم با همبستگی گروه های مختلف مردم ادامه یافت. امروز کارکنان و کارمندان چندین وزارتخانه و اداره دولتی و همچنین گروه های مختلف مردم به عنوان همبستگی با خانواده های متحصن به کاخ دادگستری و کانون وکلای دادگستری رفتند. خانواده های متحصن در حالی دومین روز تحصن خود را پشت سر گذاشتند که ۲۸ تن از همافران دستگیر شده از پایگاه های مختلف که به خاش انتقال یافته بودند، آزاد شدند، ولی هنوز گروهی از درجه داران هوانیروز در بازداشت به سر می برند.

از طرفی جلسه علنی امروز مجلس شورای ملی در حالی که مردم پشت درهای ساختمان بهارستان شعار می دادند و خواستار استعفای بختیار بودند، برگزار شد و دو لایحه مهم محاکمه وزرای سابق و انحلال ساواک در این جلسه به تصویب رسید. شاپور بختیار ساعت ۹:۱۰ صبح امروز تحت تدابیر شدید امنیتی و به صورتی غیرمنتظره با هلی کوپتر به مجلس آمد و به اتاق جواد سعید رئیس مجلس رفت و مدتی با او به گفت و گو پرداخت. جلسه علنی مجلس با حضور بختیار ساعت ۹:۳۰ آغاز شد و رئیس مجلس ابتدا ورود آیت الله خمینی را به کشور تبریک گفت و اظهار امیدواری کرد که حضور ایشان در ایران توأم با صلح و صفا باشد. پس از آن وزیر پست و تلگراف، سرهنگ زاده نماینده سابق لنجان را به سمت معاون پارلمانی و اداری این وزارتخانه معرفی کرد و بعد از آن لوایح انحلال ساواک و محاکمه و مجازات نخست وزیر و وزیران سابق مورد بررسی قرار گرفت و به تصویب رسید.

پس از تصویب لوایح، شاپور بختیار پشت تریبون رفت و در نطقی اظهار کرد: روش دولت در برابر هر قانون شکنی مشخص است. قانون شکن دیروز ساواک، عده ای قلدر و دیکتاتوری بود، ولی از این دیکتاتوری و قانون شکنی نباید به سوی یک دیکتاتوری جدید برویم. وقتی صحبت از قانون اساسی می کنیم صحبت از اجرای صحیح قانون اساسی می کنیم.

نخست وزیر شاه در ادامه تاکید کرد: از اینکه هر روز یک نفر حکومتی و دولتی تشکیل دهد تا زمانی که شوخی و حرف است تحمل می کنیم، ولی اگر وارد عمل شوند عمل را با عمل جواب می دهیم. اگر خونی ریخته شود و اگر تجاوزی به مردم شد، من متجاوزین را به اسم و به رسم در همین مکان اعلام خواهم کرد.

وی همچنین تصریح کرد: آنچه که تواضع حکم می کند نسبت به آیت الله خمینی و سایر آیات عظام روا داشتیم، ولی مرا وادار می کنند که اینجا مطالبی را قرائت کنم و گفتار متناقض آنها را در سال ها پیش و امروز نشان دهم.

در آن سوی مرزها رادیو مسکو در خبری اعلام کرد که سیا و ساواک برای قتل رهبران مذهبی و سیاسی ایران توطئه کرده اند. خبرگزاری فرانسه هم گفت وگویی شاه با روزنامه انگلیسی "دیلی میل" را منتشر کرد که محمدرضا پهلوی در این گفت وگو عنوان کرد: من دزدان، کلاهبرداران و امتیازدارانی را که از قدرت خود سوءاستفاده کرده و قانون را به ریشخند گرفتند، محکوم کردم. همین افراد هستند که ایران را ویران کردند، اما به شدت تنبیه خواهند شد.

شاه همچنین اظهار کرد: خود من هم از انتقاد میرا و مستثنی نیستم، اما چطور می توان تصور کرد که من ۳۷ سال روزی ۱۰ ساعت برای کمک به کشورم کار کرده باشم، فقط برای اینکه بینم به همانجایی رسیده ام که آغاز کرده بودم.

انتهای پیام

منابع:

آرشیو روزنامه اطلاعات

آرشیو روزنامه کیهان

آرشیو روزنامه آیندگان

کتاب انقلاب و پیروزی؛ کارنامه و خاطرات سال های ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ اکبر هاشمی رفسنجانی به اهتمام عباس بشیری، دفتر نشر معارف انقلاب

جلد دوم کتاب روزشمار تاریخ ایران از مشروطه تا انقلاب اسلامی تألیف باقر عاقلی، نشر گفتار